

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vera Concilii Tridentini Historia

Contra falsam Petri Suauis Polani narrationem

Pallavicino, Sforza

Antverpiae, 1670

Capvt III. An Suauis aliquam excusationis speciem suae nequitiae possit
praetexere, saltem apud haereticos.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11642

mea cernerem Legatum illius Reipublicæ, quæ mecum hanc veritatem agnoscit, Romanum Pontificem esse Antichristum. Hoc narrauit laudato Marchioni de Lionne Dominus de Zuilichom, qui tunc erat in comitatu commemorati Oratoris, & postea Principi Aurancio à Secretis fuit; idque postea scripto, quod apud me est, suâ manu exarauit.

Accedam ad alteram propositi dilemmatis partem. Si Catholicam Religionem pro vera non agnoscebat; quæ poterit impietatis insaniam euitare vel apud hæreticos, qui nunquam prætermisit eas impertiri absolutiones, quas censebat superstitiosas caremonias; quique Fidei sacramento se obstrinxerit, quam habebat pro falsa; atque illi obedientiam deuouerit tanquam Christi Vicario, cui tyrannicam huius nominis usurpationem animo imponebat?

C A P V T III.

An Suavis aliquam excusationis speciem suæ nequitia possit prætexere, saltem apud hæreticos.

Mihi fortasse quispiam respondeat, in ea Suauem opinionem fuisse, vt censuerit hominem pie viuere in quacumque secta Christianæ Religionis posse, modò huius fundamenta retineat: quo pacto quilibet æternam vitam consequi potest, siue S. Thomæ, siue Scoti doctrinis adhæreat. Atque hæc sanè fuit opinio, quam disseminare meditabatur memoratus Archiepiscopus Spalatenfis; qui post voluntarium ad Romanam Ecclesiam regressum, simulatamque abiurationem, quæ præteritorum errorum veniam impetrarat, suâ ipsius confessione conuictus, quòd in ea esset sententia, simulque moliretur conciliationem quamdam cum hæreticis Britannia, quæ illam credendi libertatem cuique concederet, damnatus est, eiusque cadauer combustum, cum ipse prius ex morbo diem obierit in carcere, editis penitentia validis argumentis.

Hac ergo positâ opinione, contendent existimasse Suauem,

uem, licere cuilibet in hisce materijs ad arbitrium alteram sententiam animo retinere, alteram opere prosequi; vti multorum fert opinio, id ipsum permitti in quæstionibus vtriusque probabilibus. Verùm ab ea sententia solent etiam hæretici abhorre; qui, si hoc verum existimarent, Catholicos planè pro Idololatrijs damnare non possent, nec Pontificem pro Antichristo; cùm & Pontifex, & Populi, illum tamquam Christi Vicarium agnoscentes, haud fidem iis assertionibus abrogent, quas isti solùm necessarias ceu fundamenta Fidei arbitrantur; neque potuissent ob discrepantiam opinionum merè probabilium, & quæ ad salutem necessaria non haberentur, ab imperio legitimorum Principum se subducere, eaque de causa tantam Christiani sanguinis eluuiionem profunderent. Iam verò ad quem spectabit (eos percontor) secernere hæc necessaria dogmata ab opinabilibus ex arbitratu? Non ad Pontificem, nec ad Christianæ Reipublicæ partem illi parentem; quippe quæ veneratur vt necessaria quæcumque in Tridentino Concilio decreta sunt: non ad veterem Ecclesiam; vt quæ pro temporis successione damnauit semper, & anathemate percussit eos, qui vel minimùm à communi Fide & Concilijs Oecumenicis dissentirent. Neque sanè quòd Pelagiani, Donatistæ, & Iconomachi, diuinam Triadem, Incarnationem, aliaque præcipua dogmata faterentur, idcirco tolerati, atque exempti ab Ecclesiæ anathemate, sanctorumque Patrum execrationibus. An tandem spectabit ad concordem consensum eorum omnium, qui quocumque cultu Christum adorant? At si tam communi consensione opus esset, quò articulus aliquis Fidei redderetur ad salutem necessarius, huiusmodi non esset Verbi Diuinitas, ab Arianis negata; non Spiritus Sancti, quem Macedoniani inficiabantur; non ipsa Diuina Trinitas, Sabellianis improbata; non vera vnio inter Diuinam humanamque naturam, à Nestorianis reiecta. Quocirca Suauis, vbi semel refert opinionem Nestorij, haud rectè sic fuisset exorsus, *Postquam impietas Nestorij.* Quis non animaduertat, hæc laruas esse,

b

esse,

esse, vel propemodum Impietatis, humana commoda externo Diuinitatis cultui anteferentis; vel Atheisimi, qui nihil de Superis credit, sed varias conflat species mendaces, quibus vultum obtegit huic *nihil*, nimis odioso naturæ sensui hominumque consensio: Cùm ergo Suavis in tam aperta de Religione discordia, inter vitam suam & calamum, interque calamum & linguam nequeat notam effugere, quod ex iis altera cordi repugnet; id satis est vt improbitatis conuincatur, cuius veluti reos damnant & oracula Scripturæ, & Naturæ principia eos omnes, qui in quamlibet harum partium scelus admittant: atque ex his patet, quàm ratione in singulis materiis, ac præsertim Religionis, veritatem historiarum suarum ipse conciliet.

Orator, cuius tamen munus non est suadere rem solum affirmando, sed probatione confirmando, oportet adhuc, ex concordanti Rhetorum documento, vt vel homo probus sit, vel certe probus appareat: aliter probatio quæuis ab eius ore, suspecta, adeoque infirma procedit. Quam magis Historicus, cui fidem abundè faciat necesse est celebratum illud Pythagoricæ auctoritatis prodigium, *Ipse dixit*: Hinc ego in hoc homine clariùs quàm in aliis perspexi, quantum peruersæ affectionis vapor acumen sagacitatis obnubat.

Ille quidem inter clara nostræ ætatis ingenia locum obtinuit. Inuestigatione profanæ Politicæ apprimè versatus, defudavit in hoc Opere non æstu quodam celeri, sed tantâ laboris maturitate, vt in hoc vitam ferè totam impenderit; quod ipse testatur. Operi colorando adhibuit exquisita quæque pigmenta, vt ei quod fieri nequit, faciem veritatis appingeret, & quod incredibile omnino esset, probabilitate fucaret; prout hic liber ostendet. Imperare tamen haud potuit effrænato animo, quin prolaberetur in amentiam tam manifestam, tam efficacem ad abrogandam scriptori fidem, quanta fuit se prodere hostem Pontifici, impium Deo. Sed hoc fortassis è Naturæ prouidentia manat; quæ cùm ad veri cognitionem procreauerit hominem, characterem quemdam veritati impressit nullâ arte imitabilem,

tabilem, quò à falsitate fecerneretur : quod certè, vbi necessitas magis urgebat, accuratiùs perfecit, adeoquè patentius; vt apparet in vultibus, in vocum sonis, in scripturis, ceterisque ad hominum commercia pertinentibus. Atque ita videtur ex vna parte in Auctoribus eximiæ sanctitatis, veluti in Augustino, & Aquinate, hæc sanctitas interlucere per eorum scripta, quamuis planè theoricæ, maximequè contentiosa; ex altera verò in hæreticis, ac potissimùm in hoc homine, argumenta tam pia pertractantibus, nulla vsquam deprehendi guttula teneræ pietatis in Deum, nullus sensus æterni boni, nullus ardor charitatis; sed solus ardor ille satyricorum, qui non fouet, sed comburit ac denigrat; nulla denique animi propensio ad ea quorum magister extitit Christus, & quæ idcirco Christianam Religionem à contrariis sectis discriminat.

C A P V T I V.

Virum Suavis rerum notitiam hauserit ab auctoribus integræ fidei, an suspectæ.

Verùm omittamus reliquas coniecturas, quæ fidem subtrahunt Suavis narrationi: satis sit auctores exquirere, è quorum seu dictis seu scriptis rerum ille notitiam traxit; idque vel ex ipsius, vel eius studiosorum, intimequè familiarium testimonio. Laudat ipsemet in prima periodo accuratam diligentiam, quâ Ioannes Sleidanus præcedentes Concilij causas congeffit; atque indicat se velle in pauca redigere, quæ Sleidanus fusè recenset. Sciendum verò hîc est, Sleidanum adeo se profiteri fautorem hæreticorum, Romanæquè Sedis inimicum, vt librum suum Augusto Saxonæ Duci dicauerit, eò laudibus Ducem extollens, quòd in eius ditione Lutheri secta primum asylum nacta sit, suamquè historiam hisce verbis ordiatur: *Leo Pontifex Romanus, pro sua, quam in omnes Christiani nominis Ecclesias habere se putabat, quadam usurpatione Maiorum potestate.* Idem præterea fodinam non dissimulat, à qua